

NHỮNG VẼ ĐẸP TRÂN QUÍ NƠI CHA THÁNH GIUSE

Nhập đề

Một người họa sĩ có lần hỏi bạn của mình rằng: anh ngắm thế nào để thấy hết vẻ đẹp của bông hoa? Người họa sĩ trả lời: nếu anh ngắm bông hoa vì muốn thấy hết vẻ đẹp của nó, anh sẽ không bao giờ đạt được ý nguyện. Thay vì vậy, anh hãy tiếp xúc với bông hoa.

Cuộc sống cũng là một bông hoa, và là một bông hoa rất tuyệt vời. Nếu chúng ta viết ra hàng năm mười chương sách để mô tả vẻ đẹp của cuộc sống, chúng ta cũng sẽ không bao giờ có thể nói hết, và vì thế người đọc cũng sẽ chẳng thể cảm nhận hết những gì mà chúng ta muốn mô tả.

Vẻ đẹp của bông hoa cuộc sống cũng vậy, chỉ có một số rất ít nghệ sĩ lớn của nhân loại mới có đủ tài năng, để miêu tả lại phần nào vẻ đẹp ấy trong các tác phẩm của họ. Nhưng bất cứ ai cũng có thể có khả năng tiếp xúc với đời sống, để cảm nhận được những vẻ đẹp ấy.

Quả thật, khi nói đến những vẻ đẹp cao quý nơi Cha Thánh Giuse, chúng ta cũng không thể nào diễn tả hết được bằng lời, bằng bút viết, mà phải gặp gỡ tiếp xúc với Ngài trong đời sống cầu nguyện, thì chúng ta mới cảm thấu được những vẻ đẹp tuyệt vời này để bắt chước và noi theo.

Vâng, hôm nay chúng ta cùng nhau khám phá và cảm nhận thật sâu lắng về những vẻ đẹp cao quý nơi Cha Thánh Giuse, để cảm phục, yêu mến, đặc biệt để mừng kính trọng thể Ngài hôm nay. Phải nói đây là một giá trị phong phú cho đời sống mỗi người chúng ta. Trước hết,

1. Vẻ đẹp của đức tin

Đức tin là một phần căn bản trong đời sống thiêng liêng của chúng ta, không có đức tin chúng ta không thể nhận biết Thiên Chúa như lời Thánh Phaolô tông đồ đã nói: “Không có đức tin, thì không thể làm đẹp lòng Thiên Chúa, vì ai đến gần Thiên Chúa, thì phải tin là có Thiên Chúa và tin Người là Đấng ban phần thưởng cho những ai tìm kiếm Người”.¹

Phúc Âm khen ngợi Thánh Giuse là người công chính, nghĩa là thánh thiện hoàn toàn, đầy đủ mọi nhân đức. Qua thái độ và hành động của Ngài, chúng ta nhận thấy điểm nổi bật nơi Thánh Giuse là nét đẹp của đức tin. Tại sao vậy? Thưa, thiên thần đã hiện đến với Thánh Giuse bốn lần trong giấc mộng:

- ❖ Lần thứ nhất: thiên thần hiện đến trong lúc Ngài đang bối rối nghi nan, để bảo cho biết: “Thai Nhi nơi Mẹ Maria là do tự Thánh Linh” (Mt 1,20).
- ❖ Lần thứ hai: Thiên thần đến bảo đem Hai Nhi và Mẹ trốn qua Ai cập, kéo Hêrôđê lùng giết.
- ❖ Lần thứ ba và bốn là bảo trở về Nazareth, vì những kẻ tìm hại tính mạng Hai Nhi đã chết (Mt 2,20).

Tất cả các lần báo mộng, Thánh Giuse đã tin lời thiên sứ và tức tốc thi hành. Bảo đi thì đi, bảo về thì về. Đúng thời giờ, đúng địa điểm, không do dự, không thắc mắc nghi nan. Ngài đã tin:

- ❖ Tin Hai Nhi đích thật là Đấng Emmanuel, nghĩa là Thiên Chúa ở cùng chúng ta (Mt 1,23).
- ❖ Tin Thiên Chúa thương yêu Ngài một cách hết sức đặc biệt. Ngài biết tình thương đặc biệt Chúa dành cho Ngài là hoàn toàn nhưng không, chứ không phải do công phúc của Ngài làm nên.
- ❖ Tin vào sứ vụ Chúa giao phó cho Ngài vô cùng lớn lao là bảo vệ Đức Maria và Chúa Giêsu. Một niềm tin đầy khiêm tốn, với nhận thức sâu sắc về tình trạng khó nghèo, bất xứng của mình, đây là một sự thỉnh lạng đáng kính phục. Phải có đức tin vững vàng và

¹ Dt 11,6.

đầy khôn ngoan sáng suốt mới có thể bảo vệ Đức Mẹ và Chúa Giêsu trong hoàn cảnh đầy khó khăn và nặng nề vào thời đó. Chúng ta có thể gọi đây là nét đẹp của vâng phục đức tin.

Vâng, chúng ta thiết nghĩ Thánh Giuse đã có vẻ đẹp của đức tin, và đã vâng phục đức tin đó trong thinh lặng, vì Ngài tin rằng: sứ mạng Chúa trao phó không phải là lo âu mà là bảo vệ và giữ kín.

Vậy, để có vẻ đẹp của đức tin, mỗi người chúng ta phải làm gì? Phải:

- ❖ Sống đức tin giữa đời thường: Tức là tin rằng Thiên Chúa luôn ở cùng chúng ta trong mọi biến cố của cuộc đời.
- ❖ Sống đức tin thương hiệu: để hướng tới một tình yêu hoàn hảo với Đức Kitô theo đà tiến của khoa học kỹ thuật hiện nay, người tín hữu cũng phải có một đức tin “thương hiệu”, cần có một đức tin tuyệt vời... với Đức Kitô trong cuộc sống hằng ngày. Chúng ta phải “tăng lương” cho Chúa, tức là phải yêu Chúa, tin Chúa hôm nay hơn hôm qua. Chúng ta không thể yêu Chúa, tin Chúa bằng một tình yêu tầm thường, một đức tin cần cỗi trong một thế giới quá tiến bộ về mọi mặt như hôm nay. Phải chăng đây là một niềm khao khát mà mỗi người Kitô hữu quan tâm?
- ❖ Sống đức tin kiên vững: đứng trước một xã hội đang bị tục hóa, đang đánh mất hết tình thương giữa con người với nhau, và dần dần đánh mất niềm tin cội rễ của mình. Sống niềm tin, làm chứng nhân cho tình yêu Thập Giá đang là vấn đề cần thiết của con người thời đại. Vì, đức tin thực hành mới là đức tin đem lại sự sống đời đời cho chúng ta. Đức tin thực hành là đức tin thắng vượt được mọi thử thách. Nhờ đức tin kiên vững vào Chúa chúng ta sẽ không bị cuốn hút vào những chuyện hoang đường, những tiểu thuyết sai lạc về Kitô giáo, nhưng sống đức tin xác quyết như Thánh Giuse đã làm gương cho chúng ta.

2. Vẻ đẹp của sự dẫn thân

Nhìn vào thực trạng của gia đình hôm nay, chúng ta phải tự hỏi: lòng đạo đức, việc thờ phượng, tinh thần yêu thương, tôn trọng vợ con, thái độ nhân bản, hiếu thảo, nhường nhịn và chăm chỉ lao động nơi các gia trưởng trong các gia đình hiện nay đang trên đà phát triển hay đang trượt dốc suy tàn? Ưu tư này có lý do để tồn tại vì tổ ấm gia đình hôm nay đang biến chuyển. Có những bình an và có những khủng hoảng. Có những êm đềm và có những rạn nứt. Có những qui tụ và có những tan vỡ. Có những hy vọng và có những thất vọng... nhưng khi nhìn lên Thánh Giuse, mẫu gương dẫn thân phục vụ cho các gia trưởng, chúng ta nhìn thấy trong tất cả những thực trạng trên của trào lưu xã hội đang uy hiếp gia đình, vẫn còn đó một niềm hy vọng.

Thật vậy, nhờ Thánh Giuse, các gia trưởng biết được cùng đích của đời mình, của gia đình mình là hoàn toàn vâng trọn thánh ý Thiên Chúa, biết đón nhận Lời Chúa để dẫn thân yêu thương phục vụ lẫn nhau, biết thấm nhuần màu nhiệm Thánh Giá trong đời sống gia đình, biết quảng đại dâng hiến đời mình và những gì thuộc đời mình cho gia đình, góp phần làm nên xã hội và Giáo hội vững mạnh.

- ❖ Vâng theo thánh ý Thiên Chúa: là đón nhận mọi thử thách Chúa gọi đến với lòng khiêm cung và phó thác.
- ❖ Tôn trọng và yêu thương: Thiên Chúa tôn vinh và coi trọng Thánh Giuse không phải vì ngài đã chu toàn thánh ý Thiên Chúa một cách trọn vẹn, mà còn tôn trọng, yêu thương trong vai trò dưỡng nuôi Chúa Giêsu và Đức Maria nữa. Thánh Giuse là một vị bảo quản ân cần của Chúa Giêsu, một phu quân lưu tâm và trung tín, thi hành quyền bính của mình trong gia đình bằng một thái độ phục vụ liên lý, qua đức tin kiên vững vào Đấng quan phòng.

- ❖ Dẫn thân phục vụ và chuyên cần lao động: Thánh Giuse đã cần cù lao động, âm thầm làm việc, đem lại cho lao động một ý nghĩa cao sâu linh thánh. Nghề thợ mộc, một nghề tay chân rất giản dị, nhưng ngài làm với tất cả ý thức trách nhiệm của mình. Qua việc làm, Thánh Giuse đã âm thầm chiêm ngắm màu nhiệm Nhập Thể là Đức Kitô, Đấng đang sống nhờ nghề thợ mộc của Ngài.

Hình ảnh dẫn thân phục vụ hy sinh quên mình và lao động chuyên chăm nơi Thánh Giuse diễn tả một vẻ đẹp dẫn thân cho các gia trưởng và các gia đình ngày hôm nay noi theo:

- ❖ Hãy là một người cha, người mẹ chăm chỉ và trung tín.
- ❖ Tận tâm phục vụ gia đình trong âm thầm và khiêm tốn.
- ❖ Biết giáo dục con cái bằng gương sáng qua lời nói và việc làm.
- ❖ Biết dẫn thân, tôn trọng và yêu thương mọi người.
- ❖ Biết nhận ra giá trị của lao động trong niềm yêu mến và hy sinh.

3. Vẻ đẹp khiêm tốn

Khiêm tốn là con đường cần thiết để tiến tới một tình yêu hoàn hảo.² Thánh Augustino nhận định rằng: “Không có khiêm tốn, con người có khả năng phạm tất cả các tội”.³

Sự khiêm tốn còn là một nhân đức.⁴ Thánh Bernardô nhận định rằng: “Nhờ có nhân đức khiêm tốn mỗi người thấy được giá trị của nó, sau khi họ nhận biết được chân lý trước mặt Thiên Chúa”.⁵

Đứng trước xã hội hôm nay, để đi vào con đường khiêm tốn xem ra là một điều khó thực hiện được. Tuy nhiên, là người kitô hữu chúng ta có thể mạnh dạn tiến bước vào con đường này trong tình yêu và sức mạnh của Chúa Kitô. Bởi vì: con đường khiêm tốn là con đường của Tình Yêu.⁶

Vâng, chúng ta thấy Thánh Giuse là người sống rất khiêm tốn:

- ❖ Khiêm tốn nhận ra vị trí của mình đối với Đức Mẹ và Chúa Giêsu, trong vai trò làm chồng của Đức Mẹ và người bảo trợ Con Thiên Chúa.
- ❖ Khiêm tốn chấp nhận mình là đầy tớ vô dụng, để góp phần vào chương trình cứu độ của Thiên Chúa. Ngài như một nền nhà kiên cố thẳm lặng chôn dưới lòng đất, để cho tòa nhà vĩ đại là Chúa Giêsu và Đức Maria nổi bật giữa phong ba sóng gió cuộc đời.

Vậy, đâu là bài học cho chúng ta về vẻ đẹp khiêm tốn nơi Thánh Giuse? Trước hết,

- ❖ Không tìm cách tỏ ra ta đây tài giỏi, đạo đức hơn người.
- ❖ Không oán trách Thiên Chúa khi bị thử thách và hiểu lầm.
- ❖ Không tự ti mặc cảm về những tài năng Chúa ban để sử dụng theo thánh ý Chúa.
- ❖ Biết nhìn nhận con người hoàn toàn lệ thuộc vào Thiên Chúa và mọi người đều là thụ tạo bình đẳng với nhau.
- ❖ Biết đánh giá đúng về vị trí của mình trong tương quan với Thiên Chúa và tha nhân.

4. Vẻ đẹp của sự thình lạng

Pascal nói: Có một hùng biện bằng im lặng xuyên thủng tâm hồn hơn ngôn ngữ. Đối với Goldsmith cho rằng: Thái độ trầm lặng là hùng biện đích thực của tấm chân tình. Ngạn ngữ Tây Ban nha: Thình lạng là cung thánh của khôn ngoan. Ngạn ngữ Ả Rập còn xác quyết rằng: cây thình lạng trở bông trái hòa bình.

² L. NETTO, *Voglio seguire Cristo crocifisso*, Testi di spiritualità, Edizioni IPL, 1970, tr. 43.

³ Tựa thứ. 11,7.

⁴ L. NETTO, *Voglio seguire Cristo crocifisso*, sđd., tr. 44.

⁵ De gradibus humilitatis et superbiae, 1,2 (bản luận này trở thành nổi tiếng trong linh đạo thời Trung cổ).

⁶ Xem. F. NGUYỄN VĂN THUẬN, *Đường Hy vọng dưới ánh sáng..*, sđd., số. 510, tr. 323; Pl 2,5-7.

Vâng, “Thinh lặng mà nội tâm không có nhân cách điềm đạm thì tướng diện bên ngoài yên tĩnh chỉ là một mặt nạ đưa đến trò hề” (R. Cappellus).

Đức Thánh Cha Gioan Phaolô II nói rằng: “Trong bối cảnh xã hội náo động và ồn ào như hôm nay, thinh lặng là bầu khí thiêng liêng và sống còn để cảm nhận sự hiện diện của Thiên Chúa”.⁷ Do đó, việc huấn luyện thiêng liêng đòi hỏi sự thinh lặng của mỗi người trong cuộc sống hằng ngày, trong đời sống phụng vụ và trong những dịp đặc biệt của các tuần tĩnh tâm hay cấm phòng. Nhờ sự thinh lặng, mỗi người chúng ta biết chỗ của mình trước mặt Chúa, đồng thời tỏ lộ lòng khiêm tốn và khả năng lắng nghe khi Chúa nói với chính mình.

Vâng, vẻ đẹp thinh lặng nơi Cha Thánh Giuse là một lựa chọn tốt nhất mà Ngài đã dành cho Chúa Giêsu và Đức Maria, và cũng là một bài học đạo đức dành cho mỗi người chúng ta. Như vậy, Thánh Giuse là một trường dạy thinh lặng. Thinh lặng bên Mẹ Maria để đón nhận ý Chúa trong Mầu Nhiệm Nhập Thể, thinh lặng sống bên cạnh Chúa Giêsu để góp phần vào chương trình cứu độ, đổi mới con người.

Đức cha J.B. Bùi Tuần đã không ngừng ca ngợi những vẻ đẹp thinh lặng của Thánh Giuse: thinh lặng tu thân, thinh lặng gặp gỡ Chúa trong cầu nguyện, thinh lặng cảm thương với những người đau khổ và thinh lặng bảo vệ kế hoạch cứu độ của Thiên Chúa. Đây là những vẻ đẹp thinh lặng tích cực, bởi vì là những vẻ đẹp cao quý, một lựa chọn tốt và là một bài học đạo đức cho mỗi người chúng ta.

Quả thật, trong thế giới ồn ào hôm nay, chúng ta cần biết mộ mến những vẻ đẹp thinh lặng nội tâm mà chính Thánh Giuse đã làm gương cho chúng ta, để qua những vẻ đẹp thinh lặng này, chúng ta cũng đáng được Chúa yêu thương, tin cậy, có được sự khôn ngoan, ân sủng của Thiên Chúa, để sống đẹp lòng Thiên Chúa và mọi người sống chung quanh chúng ta.

5. Vẻ đẹp nội tâm

Trong diễn văn ngày 19-03-1969, Đức Thánh Cha Phaolô VI nói rằng: “Thánh Giuse là bằng chứng cho thấy rằng, để là môn đệ tốt và đích thực của Đức Kitô, không cần thiết phải có những kỳ công mà chỉ cần những nhân đức thông thường, nhân bản đơn sơ, nhưng phải là những nhân đức thật sự và đích đáng”.

Vâng, vẻ đẹp nội tâm, nét đẹp bên trong là một từ tu đức học để diễn tả sự hoạt động dồi dào của tâm hồn tín hữu, phát xuất từ những nguyên tố bên trong ân sủng, đức tin, đức mến để tinh luyện tâm hồn kết hợp với Chúa trong lời nói và việc làm. Sau Đức Mẹ, không ai có vẻ đẹp nội tâm bằng Thánh Giuse. Ngài sống thân mật với Chúa dưới một mái nhà. Ngài không phải nhớ Chúa trước mặt mà thấy Chúa nhãn tiền. Ngài được bông ả, ôm hôn Chúa trong tình cha con thắm thiết, như trong Thông điệp Đấng giữ gìn Chúa cứu thế số 25, Đức Thánh Cha Gioan Phaolô II gọi lại vẻ đẹp nội tâm nơi Thánh Giuse: “Chúng ta thấy một cách rất đặc biệt con người nội tâm của Thánh Giuse. Các sách Tin Mừng chỉ nói đến những gì Thánh Giuse làm nhưng cũng giúp chúng ta khám phá ra được trong những hành động luôn thấm nhuần sự thinh lặng của người có một bầu khí chiêm niệm sâu xa. Hằng ngày, Thánh Giuse tiếp xúc với mầu nhiệm được giấu kín từ bao thế hệ, mầu nhiệm đã cư ngụ dưới mái gia đình của Ngài”.

Với đời sống trầm mặc và cầu nguyện, Thánh Giuse đã trở thành gương mẫu và thầy dạy đường nhân đức trọn lành. Thánh nữ Têrêsa Hải Đồng Giêsu đã chứng thực điều này khi viết: “Nhờ ơn Thánh Giuse dạy dỗ, chẳng bao lâu tôi đã lên đến bậc chiêm niệm cao sâu... nếu chẳng tìm được thầy dạy cách nguyện ngắm thì hãy xin với Thánh Giuse dạy cho, chẳng bao lâu, chúng ta sẽ thành thông thạo”.

⁷ LM 47.

Kết luận

Giáo hội Công giáo không những dành ngày 19-03 để tôn kính Thánh Cả Giuse là bạn trình khiết của Mẹ Maria, và ngày 01-05 để mừng Ngài là quan thầy của giới lao động, mà còn hơn thế nữa, Giáo hội dành trọn tháng ba để đặc biệt tôn kính Thánh Cả Giuse, bởi vì, đối với Thiên Chúa, Thánh Giuse có vai trò rất lớn trong chương trình cứu chuộc loài người. Đối với Giáo hội, Ngài chính là Đấng quan thầy của toàn thể Giáo hội Công giáo, là Bốn mạng Dòng Mến Thánh Giá, là bốn mạng các gia trưởng và là mẫu gương nhân đức để cho mọi người bắt chước noi theo.

Giữa một thế giới mà sự dữ và tội ác lan tràn, khi mà con người lạm quyền tự do Thiên Chúa ban cho để chối bỏ hạnh phúc gia đình, họ chỉ biết hưởng thụ vật chất, ích kỷ cho bản thân mình, mà từ chối trách nhiệm làm cha làm mẹ trong gia đình, để dẫn đến ly dị ngày càng tăng, gây ra biết bao cảnh đời bất hạnh cho con cái của họ, thì Giáo hội nêu cao gương sáng của Thánh Giuse, để qua Ngài nhân loại nhìn thấy được tình yêu quan phòng của Thiên Chúa qua mỗi người, và qua Ngài, nhân loại nhận ra mình cũng có phần trong chương trình cứu chuộc của Thiên Chúa, để chu toàn bổn phận và trách nhiệm mà Thiên giao phó cho mình.

Với những tâm tình trên đây, hôm nay chúng ta nói đến những vẻ đẹp cao quý nơi Thánh Giuse để khơi dậy và cảm nhận thật sâu lắng đâu là những vẻ đẹp cao quý mà con người ngày nay thực sự cần đến. Mỗi người chúng ta hãy học nơi Thánh Giuse, để có được:

- ❖ Vẻ đẹp của đức tin, giúp chúng ta sống đức tin kiên vững trong bất cứ hoàn cảnh nào;
- ❖ Có được vẻ đẹp của sự dẫn thân, giúp chúng ta có tấm lòng đẹp để tận tâm phục vụ Chúa và tha nhân một cách vô vị lợi trong âm thầm và khiêm tốn;
- ❖ Có được vẻ đẹp của sự khiêm tốn để đón nhận và yêu thương tất cả mọi người như chính Chúa đã làm gương cho chúng ta;
- ❖ Có được vẻ đẹp của sự tỉnh lặng để tu thân, cầu nguyện và lắng nghe tiếng Chúa nói với chính mình;
- ❖ Cuối cùng có được vẻ đẹp nội tâm để thế giới được hưởng niềm vui an bình, thánh thiện và hạnh phúc trong tình yêu của Thiên Chúa.

Kính chúc tất cả mọi người, đặc biệt những người mừng Bốn Mạng Thánh Giuse, có được tất cả những vẻ đẹp cao quý nơi Thánh Giuse, để đời sống của chúng ta mãi mãi đẹp dưới con mắt Thiên Chúa và anh em xung quanh mình.